

přípustnost pořadu práva, máje podle důvodů za to, že o výpovědi lze rozhodnouti jen v řízení nesporném podle zákona ze dne 25. dubna 1924, čís. 85 sb. z. a n. Rozhodnutí to mělo se státi podle Šu 261 c. ř. s. usnesením, ne rozsudkem, a mohl o rozhodnutí tom rozhodnouti nadřízený soud jako rekursní opět jen usnesením, a to jen co do otázky přípustnosti pořadu práva, ne ve věci samé, neboť po této stránce musí nejprve rozhodnouti soud první stolice, by zachován byl zákonný pořad soudních stolic. Nemohl proto rekursní soud použiti Šu 496 c. ř. s., ježto nebyl odvolacím soudem, z téhož důvodu nelze pak uvažovati o přípustnosti rekursu podle Šu 519 c. ř. s., jenž platí jen pro řízení odvolací. Co do otázky přípustnosti pořadu práva, posoudil rekursní soud věc správně po právní stránce. Výpověď dána byla výslovně pozůstalosti Jaroslava B-a jako pachtěře na základě smlouvy ze dne 13. března 1919, kterýžto pacht týkal se domu čp. 3 v Konopišti, případnovšího dnem 27. září 1921 Čsl. státu podle zákona ze dne 12. srpna 1921, čís. 354 sb. z. a n. Podle Šu 1 zákona ze dne 17. února 1922, čís. 88 sb. z. a n. mohou pachtovní smlouvy, týkající se takového majetku, zrušeny býti státem Čsl. výpovědí aspoň tříměsíční, a nevztahuje se na ně podle Šu 31 čís. 2 zákona ze dne 25. dubna 1924, čís. 85 sb. z. a n. ochrana nájemců, stanovená tímto zákonem. Z toho usoudil rekursní soud správně, že neplatí pro tuto věc ani další předpisy tohoto zákona, nařizující jednání o zrušení nájemního nebo pachtovního poměru v řízení nesporném.

### Čís. 5063.

#### **Společnost s r. o.**

**Zaplacení kmenového vkladu nemůže společníku ani se souhlasem ostatních společníků býti prominuto (posečkáno).**

**Platil li společník za společnost na účet svého kmenového vkladu, ale nepostaral se o to, by bylo placení jako takové zapsáno v knihách společnosti, nemůže se vůči věřitelům společnosti brániti námitkou, že, jsa jednatelem společnosti, byl oprávněn jménem společnosti vybrati kmenové podíly a platiti jimi dluhy společnosti. Lhostejno, že ostatní společníci s placením souhlasili.**

(Rozh. ze dne 20. května 1925, Rv I 412/25).

Ku vydobytí žalobcovy pohledávky 28.396 Kč 71 h proti společnosti s r. o. byla žalobci povolena exekuce zabavením a přikázáním k vybrání pohledávky společnosti s r. o. proti jednomu ze společníků na zaplacení kmenového vkladu 251.000 Kč. Žalobu proti tomuto společníku o zaplacení 28.396 Kč 71 h procesní soud první stolice zamítl, odvolací soud uznal podle žaloby. Důvody: Soud odvolací nesdílí názor nalézacího soudu, že ze zákona o společnostech s omezeným ručením ze dne 6. března 1906, čís. 58 ř. zák. žalobní nárok odvoditi se nedá, usuzuje naopak, že z tohoto zákona žalobní nárok odvoditi se dá. K úsudku tomu dochází z těchto úvah: Není o tom sporu, že částky v rozsudečném výroku blíže uvedené, zahrnující v sobě palmární pohledávku žalobcovu s příslušenstvím úroků a útrat, má žalobce k po-

žadování proti zapsané společnosti s r. o., jejíž firma dle společenské smlouvy ze dne 27. května 1918 zněla: »Továrna na ovocné konzervy a marmelády Albín L. a synové«, a že dle zápisu ze dne 17. října 1922 zní stejně s dodatkem »v likvidaci«. Ve sporu jedná se pouze o otázku, zda se žalobci zdařil důkaz, že tyto závazky společnosti přešly na žalovaného společníka, jednatele a likvidatora jejího Albína L-a. Za tím účelem dovolává se žalobce provedených jím exekučních kroků proti společnosti, totiž zabavení její pohledávky proti Albínu L-ovi v sumě 251.000 Kč a následujícího na to příkázání pohledávky této k vybrání, kteréžto exekuční kroky nabyly moci práva, aniž dlužnice nebo poddlužník proti zákazu placení, pokud se týče zákazu jakékoli dispozice se zabavenou pohledávkou (§ 294 ex. ř.) se vyjádřili. V tomto směru jest především uvážiti, jaká vlastně pohledávka společnosti žalobcem zabavena a jemu přikázána byla. Již z peníze 251.000 Kč v spojení s výpisem jest patrné, že to byl kmenový vklad Albína L-a do společnosti vnesený, a také důvody napadeného rozsudku konstatují, že tolik kmenový vklad žalovaného činí. Jest tu dvojí možnost: buď byl onen vklad skutečně hotově složen nebo jej společník společnosti posud z části nebo zcela dluhuje (§ 63 zák. o společnostech s r. o.). Poněvadž žalovaný sám připustil, že kmenového vkladu hotově nesložil, nýbrž že na účet vkladu konal za společnost platy, jest se zabývati pouze touto možností, totiž, zda společnost v době zabavení a příkázání pohledávky za žalovaným, vůbec proti tomuto nějakou pohledávku měla, což žalovaný popírá, dovozuje, že provedené proti němu exekuční kroky staly se proto bezpředmětnými. Soud odvolací, přihlížeje k ustanovení §u 63 odstavec třetí zákona, neshledává v tom, že žalovaný prý konal za společnost platy v žalobní odpovědi uvedené, splnění jeho závazku ku hotovému složení kmenového vkladu, neboť jest to v podstatě započtení jeho pohledávky z konaného nákladu, kterouž hotové složení vkladu nahraditi nelze. Nepřípustnost tohoto započtení, pokud se týče započtení platů žalovaným za společnost prý konaných na účet kmenového vkladu nedala se zhojiti ani souhlasem druhých společníků s takovým účtováním (§ 63 odstavec šestý zákona) zvláště, když ve společenské smlouvě taková výhrada obsažena není. Dle výslovného ustanovení zákona jsou takovéto dodatečné výhrady a obmezení bezúčinnými, poněvadž by jimi zvrácena byla důvěra věřitelů, že společníci ručí za závazky společnosti v rámci svých kmenových vkladů. Společnost může na liknavém členu kmenový vklad dobývati (§ 70 zákona), nedá-li přednost tomu, by postupovala ve smyslu §u 66 zákona. Nárok na zaplacení, pokud se týče doplacení kmenového vkladu zůstává společnosti zachován i po likvidaci, pokud ho třeba k uspokojení věřitelů (§ 90 zákona). Žalobce zabavením a příkázáním pohledávky společnosti za žalovaným stal se tedy jeho věřitelem v rámci kmenového vkladu 251.000 Kč, ovšem pouze co do výše své palmární pohledávky proti společnosti. Tato palmární pohledávka, v rozsudečném výroku uvedená a co do výše nesporná, nepřevyšuje kmenového vkladu (§ 308 ex. ř.), i není tudíž překážky, by v rámci obmezeného ručení žalovaného tímto vkladem za dluh společnosti žalobci proti žalovanému přisouzena nebyla.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

## D ů v o d y:

Kmenové vklady jsou úvěrovým podkladem společnosti s ručením obmezeným a zákon ze dne 6. března 1906, čís. 58 ř. zák. pečuje četnými předpisy rázu donucovacího, by věřitelé mohli po celou dobu trvání společnosti s nimi počítati a na ně se spolehnouti. Povinnost k jejich zaplacení jest povinností bezvýjimečnou, neprominutelnou a neomezitelnou (§ 63), všichni společníci, ba i jejich právní předchůdci ručí za jich splacení podpůrně a pospolu (§§ 64—71). Společnost jest povinna vésti mimo obvyklé obchodní knihy i knihu podílů, na jejímž základě musí býti každoročně vykazován obchodnímu soudu stav společníků i kmenových vkladů (§ 26), každoročně musí býti sestavena účetní závěrka, v níž kmenové vklady jest pojati mezi pasiva (§ 23, čís. 4), a již při ztrátě polovice kmenového kapitálu musí býti svolána bez odkladu hromada společníků a usnesení její býti oznámena obchodnímu soudu (§ 36). Podle společenské smlouvy a §§ 9 a 63 zákona byl žalovaný povinen zaplatiti hotově do pokladny společnosti jako kmenový vklad 251.000 K již před zápisem společnosti do obchodního rejstříku v roce 1918, splnění této platební povinnosti nemohlo mu býti ani prominuto ani nemohlo s ním býti posečkáno. Veškeré výhrady a obmezení jsou v té příčině bez právního účinku, souhlas ostatních společníků nemá právního významu. Podle výslovného ustanovení třetího odstavce šu 63 nemohl žalovaný svůj dluh na kmenovém vkladu vyrovnati započtením na pohledávky, kterých nabyl proti společnosti před jejím vznikem nebo za jejího trvání. Jelikož, jak žalovaný sám přiznává, při vzniku společnosti nevyhověl předepsaným způsobem své platební povinnosti, vzešel společnosti proti němu nárok na její dodatečné splnění, a tento nárok nebyl dle jasného znění zákona dotčen ani tím, že žalovaný již před zřízením společnosti dílem vydal, dílem vyhradil k jejím účelům 571.000 K ve válečných půjčkách, ani tím, že později ze svého platil za společnost její směnečné dluhy částkami, jež jeho kmenový podíl mnohonásobně převyšují. Žalovaný tvrdí, že, třebaže nesložil kmenového vkladu hned při zřízení společnosti, zaplatil jej přece v hotovosti dodatečně tím, že již v r. 1919 a 1920 zaplatil za společnost u banky P. 135.000 Kč a 365.000 Kč, později pak ještě dalších 2,105.000 korun, a že tyto platy se musí počítati za učiněné na účet jeho kmenového podílu, poněvadž on sám byl jedním ze tří jednatelů společnosti a proto oprávněn, za ni platy přijímati i činiti. Podle skutkového zjištění nižších soudů neprojevil však žalovaný při placení vůči bance P. nikdy vůli, že platí na účet svého kmenového vkladu, dle předložených dokladů neplatil také nikdy jménem společnosti, nýbrž svým vlastním. Proti domněnce, že chtěl platiti na účet svého kmenového vkladu, svědčí i to, že by v takovém případě bylo nastalo úplné vyčerpání kmenových vkladů, žalovaný by byl býval jako jednatel společnosti povinen zaříditi potřebné kroky ku zrušení a výmazu společnosti, a že v té příčině ničeho nezařídil. Nehledíc však k tomu, mohla by taková dvojí právní povaha jednoho a téhož placení, totiž jako přijetí kmenového vkladu pro společnost a vydání jeho za účelem zaplacení dluhu společnosti, býti uznána po právu jenom tehdy, kdyby byla účetnicky provedena, což se nestalo. Společnost s ob-

mezeným ručením jest zvláštní, od společníků rozdílnou právní osobou a jest povinna vésti vlastní obchodní knihy a knihu podílů, ze kterých má býti stav kmenových vkladů patrným. Jenom obsahu těchto knih, a nikoliv neprojevené vůli jednatele, jest možno přikládati právní význam. Platil-li žalovaný něco za společnost na účet svého kmenového vkladu, ale nepostaral se, aby bylo placení zapsáno v knihách společnosti jako takové placení, nemůže se vůči věřitelům společnosti brániti námitkou, že, jsa jednatelem společnosti, byl oprávněn jménem společnosti vybrati kmenové podíly a platiti jimi dluhy společnosti. Jeho oprávnění k takovému účtování nemůže nahraditi nedostatek takového účtování. Proto rozhodl odvolací soud právem, že kmenový vklad žalovaného nelze pokládati za zaplacený. Vzhledem k donucovací povaze předpisů Šu 63 zákona nemůže ani souhlas ostatních dvou společníků, by žalovaný použil peněz, jež byly určeny ku zaplacení kmenových vkladů, ku zaplacení směnečných dluhů společnosti, ničeho změnit na právních následcích skutečnosti, že nebylo dbáno zákonných předpisů a že kmenový vklad nebyl hotově složen. Bezpodstatná jest také námitka, že když žalovaný věnoval účelům společnosti větší částky, než byl povinen, a když veškeré tyto částky přišly k dobru věřitelům společnosti, nemůže býti od něho požadováno ještě další placení. Záleží jen na tom, zda žalovaný již splnil povinnost, aby složil upsaný kmenový vklad v hotovosti, či ještě nesplnil. Když se tak ještě nestalo, jest povinen splatiti jej dodatečně. Nárok na dodatečné zaplacení kmenového vkladu jest zákonem odůvodněn. Konečnou námitkou, že dle Šu 90 zákona mohou jenom likvidatoři společnosti vymáhati dodatečné složení kmenových vkladů, a že musí potřebu rozvrhnouti poměrně na všechny podílníky, nelze se v tomto sporu již zabývati, neboť soudní usnesení, jímž byl nárok společnosti proti žalovanému na dodatečné zaplacení jeho kmenového vkladu přikázán žalobci do výše jeho vymáhané pohledávky ku vybrání, vešlo v moc práva.

#### Čís. 5064.

Jde-li o vrácení přeplatku na dovozném, jež bylo ohledně všech zá-  
silek zaplaceno najednou a přeplatek byl jako jednotná pohledávka re-  
klamován, jest co do přípustnosti dovolání (§ 502 c. ř. s.) považovati  
nárok za celek.

**Mezinárodní doprava železniční.**

**Žaloba o vrácení přeplatku v mezinárodní dopravě železniční.** V ka-  
tastrofálním poklesu německé marky jest spatřovati nemožnost plnění.  
Jde-li o vrácení přeplatku vybraného v cizí měně, jež jest vrátiti v Kč,  
jest rozhodným kurs v době reklamace, nikoliv v době vybrání pře-  
platku.

(Rozh. ze dne 20. května 1925, Rv I 424/25.)

Cukrovar S. zaslal několik vagonů cukru do Štrasburku. Nesprávným výpočtem dovozného přeplatil odesílatel dne 23. února 1923 1,780.412 marek. Dne 7. května 1923 odesílatel reklamoval vrácení pře-